

# Istentisztelet – Szentháromság ünnepe utáni 20. vasárnap

Budapest-Fasor, 2021. október 17. 11:00; MGyTK

<https://youtu.be/81V6J4XU-AA>

**A vasárnap igéje (a helyes istentiszteletről):** Ember, megmondta neked, hogy mi a jó, és hogy mit kíván tőled az ÚR! Csak azt, hogy élj törvény szerint, törekedj szeretetre, és légy alázatos Istennel szemben. (Mik 6,8)

**Lekció/olvasmány:** Mt 22,1-14 – A királyi menyegző

Jézus ismét példázatokban beszélt hozzájuk: Hasonló a mennyek országa ahhoz a királyhoz, aki menyegzőt készített a fiának. Elküldte szolgálait, hogy hívják össze a meghívottakat a menyegzőre, de azok nem akartak elmenni. Ekkor újabb szolgálakat küldött, akikhez így szólt: Mondjátok meg a meghívottaknak: Íme, elkészítettem az ünnepi lakomát, ökreim és hízott állataim levágva, és minden készen van, jöjjetek a menyegzőre! De némelyek, ezzel mit sem törődve, elmentek: egyik a földjére, a másik a kereskedésébe. A többiek pedig megragadták szolgálait, bántalmazták és megölték őket. A király haragra gerjedt, elküldte seregeit, és elpusztította ezeket a gyilkosokat, városukat pedig felégette. Akkor ezt mondta szolgálainak: A menyegző ugyan kész, de a meghívottak nem voltak rá méltók. Menjetek ki tehát az országutakra, és akit csak talátok, hívjátok el a menyegzőre! A szolgálak ki is mentek az utakra, összegyűjtöttek mindenkit, akit csak találtak, gonoszokat és jókat egyaránt, és megtelt a lakodalmas ház vendégekkel. Amikor a király bement, hogy megtekintse a vendégeket, meglátott ott egy embert, aki nem volt menyegzői ruhába öltözve, és így szólt hozzá: Barátom, hogyan jöhettél be ide, hiszen nincs menyegzői ruhád! Az pedig hallgatott. Akkor a király ezt mondta szolgálainak: Kötözzétek meg kezét-lábát, és vessétek ki a külső sötétségre; ott lesz majd sírás és fogcsikorgatás. Mert sokan vannak az elhívottak, de kevesen a választottak.

---

**Textus/a prédikáció alapigéje:** Ézs 29,13-19 – A nép elvakultságának következményei; Isten mindent újjá tesz

Így szól az Úr: Mivel ez a nép csak szájával közeledik hozzám, és ajkával dicsőít engem, de szíve távol van tőlem, istenfélme pedig csupán betanult emberi parancsolat, azért én úgy bánok majd ezzel a néppel, hogy csodálkozni fog, igen csodálkozni: vége lesz a bölcsék bölcsességének, az értelmesek értelme is kevésnek bizonyul. Jaj azoknak, akik el akarják titkolni tervüket az ÚR elől! Sötétben hajtják végre tettüket, mert azt gondolják: Ki láthat meg minket, ki ismerhetne ránk? Micsoda fonákság! Egyenrangú talán az agyag a fazekassal? Mondhatja-e az alkotás alkotójának: Nem ő alkotott engem?! Mondhatja-e a fazék a fazekasnak: Nem ért a dolgához?! / Már csak kevés idő van hátra, és a Libánon kertté válik, a kert pedig erdőnek látszik. Azon a napon a süketek is meghallják az írás szavait, a vakok szemei pedig látni fognak a homály és sötétség után. Újra örömet lelik az alázatosak az ÚRban, a legszegényebbek is örvendezni fognak Izráel Szentje előtt.

**Kedves Gyülekezet!**

Miért vagy ma és általában itt? Miért intézed vasárnap délelőtt úgy a dolgaidat, hogy 11-re ideérsz? Miért jársz templomba? Mit jelent számodra az istentisztelet? Miért és miként énekelsz és veszel részt a liturgiában? Miért úrvacsorázol? Miért hallgatsz élő vagy online prédikációkat? Mit gondolsz magadról, mit Istentől, mit a te tudásodról, képességeidről, hatalmadról és mit az Övéről?

2700 éve ezekkel a szívet, a lelkiületet firtató kérdésekkel szembesíti Isten az ő népét. Számunkra nem furcsa, mondhatni teljesen mai ez az individualista, az egyénre, az egyes ember belső világára és motivációira fókuszáló kérdésfeltevés. Ézsaiás idejében, az antikvitás korában azonban, ahol a gondolatok és az érzések messze nem álltak annyira az általános figyelem középpontjában, mint napjainkban,

nagyon is furcsának tűnhetett. Ezzel együtt igaz az, hogy a hívő emberek számára ezeknek az imént feltejt kérdéseknek mindig égető, újra és újra megválaszolendő kérdéseknek kell lenniük.

A kérdések alapja a 13. versben összefoglalt szomorú, talán olykor a mi hitéletünket is jellemző valóság: Isten népe csak szájával közeledik Istenhez, ajkával dicsőít ugyan, de a szíve távol van tőle, istenfélme pedig nem több betanult vallási gyakorlatnál, a rítusban való gépies, monoton részvételnél.

A reformáció kora óta a protestáns felekezeteken és az azokból kihajtott karizmatikus közösségeken belül különösen gyakran felbukkan ezzel az igeverssel kapcsolatban egy vélemény, mely szembeállítja egymással az igazi és mély hitet és a külsőségekben – a mozdulatok, a mondatok és az imák állandó ismétlésében – kimerülő, képmutató vallásosságot. Mint-

ha ennek az igeversnek a szavaiból egyértelműen kiolvasható lenne az, ami a hajdani reformátorok közül többek vesszőparipája is volt: a csengettyűs, duruzsoló, gyertyagyújtogató, tömjénezős, pompázó papi öltözetes pápisták ellen mondott isteni kritika.

Ennek a képmutatást és a külső formaságok megtartásában kimerülő kegyességet rosszalló versnek és a hasonló tartalmú bibliai szakaszoknak – pl. Jézus meszelt síros mondandójának – azonban nem a kultuszi formalitások kritikája az igazi lényege, hanem a szív vizsgálata. Az, hogy az egyes ember milyen lelkiülettel vesz részt a természetesen mindig, nagyobb és kisebb közösségekben is külső liturgikus keretek által – énekek, felolvasások, prédikációk, imák és mozdulatok által – meghatározott istentiszteleten, összejövetelen.

A pusztán a különböző felekezetek szertartásrendjére, törvényeire, tradícióira vonatkozó isteni el- és megvetés tehát nem olvasható ki ebből a biblia-versből. A szervezett és formai mederben tartott keresztény közösségi és istentiszteleti alkalmak külső szemlélőiként mi nem lehetünk képesek annak megállapítására, hogy azokon ki milyen lelkiülettel, színből vagy szívből vesz részt. Ezt leginkább az életünk mutathatja meg. Az az életünk, melyet a templomon kívül, két istentisztelet között élünk. De ezzel együtt úgy igaz, hogy a lelkiületünk és a hitünk tettekre váltásáért folytatott küzdelmünk igazán csak Isten számára ismert és látható.

Ahogy naponta többször is tükörbe nézünk azért, hogy a hajunk, a külsőnk megfelelően rendezett legyen, úgy kell nekünk lélekben is, akár napon-ta többször is az isteni Igék, tanítások és parancsolatok tükrében, Jézus szelíd tekintetének tükrében alázattal és formálódni készen megvizsgálni és a Szentlélek segítségével rendbe hozni magunkat. Ez a mai első fontos mondanivaló.

A másik mondanivaló az említett 13. vers folytatásában rejlik. Isten azt állítja itt magáról: *úgy bánok majd ezzel a néppel, hogy csodálkozni fog, igen csodálkozni: vége lesz a bölcsnek bölcsességének, az értelmesek értelme is kevésnek bizonyul* Ez azt jelenti, hogy Istennek az emberi szívekben és életekben végzet munkájához egészen váratlan, zavarba ejtő dolgok fűződhetnek. Fontos ezért az, hogy ne vonakodjunk, hanem akarjuk felismerni és meglátni Isten csodálatos működését egymásban és a körülöttünk zajló-kavargó,

teljesen váratlan, de mindenképp pozitív történetekben.

Annyira üdítőek és annyi reményt adnak nekünk Ézsaiás szavai arról, hogy Isten mindent újjá tehet. *A Libánon kertté válik, a kert pedig erdőnek látszik. Azon a napon a süketek is meghallják az írás szavait, a vakok szemei pedig látni fognak a homály és sötétség után. Újra örömeiket lelik az alázatosak az ÚRban, a legszegényebbek is örvendezni fognak Izráel Szentje előtt.*

A bölcs nem láthatja eléggé előre, az értelmes nem lehet elég okos annak megértésére, hogy Isten milyen drámaian és csodálatosan képes beavatkozni emberek életébe és események alakulásába. Hogy milyen hatalmasan tudja máig munkálni az üdvösséget, a szeretetet és az igazságosságot – emberi arrogancia és képmutatás, titokban forralt gonosz tervek és ármányok mellett vagy azok ellenére is. Hisszük-e ezt? Fel vagyunk-e készülve lélekben arra, hogy meglássuk és megtapasztaljuk Isten csodálatos tetteit a jelenben, a holnapban, a jövőben?

Ha nem hisszük és várjuk Isten csodás beavatkozásait az egyéni, gyülekezeti vagy akár társadalmi életünk alakulásába, akkor mi is olyanok vagyunk, mint az agyag Ézsaiás illusztrációjában, ami azt mondja a fazekasnak, hogy ők ketten egyenrangúak, hogy a fazekas, az alkotó nem tud többet az agyagnál.

Ha kishitűek és szkeptikusak vagyunk Isten emberi terveket, betonbiztos számításokat és prognózisokat is felülírni képes hatalmával kapcsolatban, akkor baj van a hitünkkel. Pedig a mai prédikációs igeszakasz második nagy üzenete erről, az Isten munkálta egyéni és közösségi irányváltásokról, az Isten munkálta nagy és váratlan meglepetések lehetőségéről szól. Nem a lottó ötös és más hasonló irreális vágyak és álmok értelmében, hanem az emberre és a teremtett világra vonatkozó jó és üdvös isteni akarat megvalósulásának a síkján. Melybe a biztonságtól, a jog és igazságosság alapú életen át a hosszú ideje várt gyermek megszületéséig oly sok minden beletartozik.

Csak ne adjuk fel a reményt, csak merjük hinni a csodát, az emberileg lehetetlent! Alázattal, hittel és várakozással. Mint akik tudják, milyen erős és áldó hatalom hordoz minket szerető tenyerén. Imádkozunk!

Mennyi Atyánk, adj nekünk gyermektiszta, benned bízó, rád hagyatkozó, szavadban és mindenható voltodban nem kételkedő, új szívet. Hogy higgyünk intó szavadnak, mely azt mondja (Ézs 43,18-19): *Ne a régi dolgokat emlegessétek, ne a múlton tűnődjétek! Mert én újat cselekszem, most kezd kibontakozni – talán nem tudjátok?* Tudjuk és hisszük, Uram! Kezdd bennünk, kezdd rajtunk! Ámen.

Ének: 273,2 Élő víz az ige árja, Bíz rá magad áldott sodrára! Ne reszkess soha magadért!  
Vállald bátran mások terhét, És kísértések közt is megvéd, Ki mindenkinél jobban ért. Nem más -  
ő a jövő, A hű Üdvözítő, A bölcsesség, A kezdet, vég. Lesz új föld s ég. Őt zengi majd a mindenség!